

Arbeiders voor de oogst

Preek over Mattheüs 9:37

Te lezen: Mattheüs 9:35-38
Den Haag, 9 januari 1994

Deze zondag is in de Unie van Baptisten Gemeenten uitgeroepen tot roepingenzondag. En u hebt van mij niet anders verwacht dan dat ik met extra pittigheid vanmorgen de kansel zou beklimmen? Per slot van rekening ben ik docent aan het seminarium. En daar moeten ze het van roepingen hebben! Bij het woord 'roeping' denken we automatisch aan voorgangers en zendelingen. Maar 'roeping' is veel breder. Je moet bij voorbaat al niet willen weten waarom het in de roeping gaat. Wat roeping is weet je pas als je de roepstem hebt gehoord. Roeping is het geheim van God. Hij roept. Hij beslist waartoe hij een mens roept. Ons pakkie-an in roeping is luisteren, goed luisteren, ons laten verrassen. Roeping kan heel verrassend zijn. Ik ken iemand die alleenstaand is, bijna zonder familie. Ze is door ziekte arbeidsongeschikt geworden. En in die situatie is zij zich van een roeping bewust geworden. Hoewel zij alleen woont is zij zelden alleen in haar flat. Ze zegt het zelf zo: 'Toen ik zonder werk thuis kwam te staan, riep God mij tot gastvrijheid. God roept mij om mijn huis voor anderen open te zetten'. Roeping is het voor ons verrassende geheim van God die roept. Roeping is levend. Jezus spreekt in dit verband over God die 'arbeiders uitzendt in de oogst'.

Roepingenzondag. Wat verwacht u van deze preek? Dat ik een dringend appèl op u ga doen? Met name op jongeren? Heb je wel eens bedacht dat God je zou kunnen roepen tot zijn dienst als voorganger of als zending? Heb je niet te snel besloten om aan de heao te gaan studeren? God heeft recht op je leven! Als het over roeping gaat, voelen we ons heel vlug geroepen om medegelovigen op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Er is een tekort aan voorgangers! De zondagsschool heeft nieuwe leidsters nodig! Het koor moet er twee tenoren bij hebben! Wat zit u met uw mooie stem op de repetitieavond thuis tv te kijken! Jezus zegt niet dat we christenen op hun verantwoordelijkheden moeten wijzen. Hij draagt ons niet op om een actie te organiseren om in één jaar tien nieuwe kandidaten te hebben voor het voorgangerschap of het zendingswerk. Jezus zegt: 'Bidt de Heer van de oogst dat hij arbeiders uitzende in zijn oogst'. Op roepingenzondag wil ik het niet beter weten dan Jezus. Dit is de bedoeling die ik met deze preek heb: Dat u gaat bidden.

Ik mik er niet op dat na afloop van de dienst een jongen of meisje van twintig jaar zich meldt als student aan het seminarium.

Ik nodig straks niet een ouderling uit om te vertellen welke takken van gemeentelijke arbeid om nieuwe medewerkers zitten te springen.

Ik hoop dat u gaat bidden. 'Bidt de Heer van de oogst dat hij arbeiders uitzende in zijn oogst'.

Het gedeelte dat we in Mattheüs 9 lezen loopt uit op een oproep tot gebed. Bidden om roepingen! Aan dat bidden om roepingen gaan in het bijbelgedeelte enkele dingen vooraf. We lezen in vers 36:

'Toen Jezus de scharen zag, werd hij met ontferming over hen bewogen'.

Jezus zag de scharen. Zien en zien is twee. Jezus zag de mensen op zo'n manier dat hij met ontferming bewogen werd. En daarna zei hij:

'Bidt God dat hij werkers uitzendt'.

Dit is de lijn die door dit bijbelgedeelte heen loopt: zien... met ontferming bewogen worden... bidden. We kunnen roepingen niet organiseren. We kunnen er alleen om bidden. Maar vóór we echt om roepingen kunnen bidden, moeten we eerst naar mensen kijken zoals Jezus naar mensen keek, moeten we iets in ons binnenste voelen van wat Jezus voelde toen hij naar mensen keek.

Hoe kijkt u naar mensen?

Daar begint elke roeping. Bij het kijken naar mensen.

Hoe kijkt u naar mensen?

Het gezin van uw burens staat op het punt uit elkaar te spatten. Dat hebben ze u niet in een vertrouwelijk moment verteld. U hoort het door de muren heen. Hoe ziet u die burens die diep in de problemen zitten? 't Is hun eigen schuld! Die man heeft helemaal zijn eigen leventje. Hij is meer weg dan thuis. En als hij thuis is gaat het mis. Die vrouw kan de kinderen niet aan. Maar wat wil je? Toen de kinderen klein waren mochten ze alles. Dan krijg je dat soort toestanden! Wie zo naar zijn burens kijkt zal niet gauw een roeping krijgen. Roeping begint met het kijken naar mensen.

Is het u wel eens overkomen dat u plotseling oog in oog stond met een verslaafde? Ineens zat hij tegenover u aan het tafeltje van de stationsrestaurant waar u een kopje koffie dronk. En hij vroeg een gulden, want hij had geen geld voor een kaartje, zei hij. Hoe keek u naar die man? Met een blik vol afschuw? Met maar één gedachte: 'Hoe kom ik van zo iemand af?' En u keek langs hem heen alsof hij er niet was. Roeping begint met het kijken naar mensen. Mattheüs 8 en 9 staan vol verhalen over Jezus die mensen tegen het lijf loopt. Eerst dringt zich een melaatse aan hem op.

Aansluitend is er die Romeinse hoofdman met een verhaal over een zieke knecht en of Jezus hem niet beter kon maken. En als Jezus bij Petrus thuis aanklopt, misschien om even uit te blazen, blijkt daar de schoonmoeder van Petrus doodziek te liggen.

Daarna schiet een schriftgeleerde Jezus aan met de verrassende mededeling:

'Meester, ik wil u volgen, waar u ook heengaat', maar die man weet niet wat hij zei.

Jezus reageert met: 'Beste man, vossen hebben holen en vogels hun nesten, maar ik heb geen plek om mijn hoofd neer te leggen. Jij wilt mij volgen? Weet je wel wat je zegt?' En de man verdwijnt uit het verhaal. Wat moet je met zulke mensen?

Meteen daarop steekt Jezus in de vissersboot van zijn discipelen het meer over. Jezus gaat even een dutje doen. Daar was hij wel aan toe na alle vermoedissen van de afgelopen dag. Dan breekt er een storm los. De discipelen maken in paniek Jezus wakker: 'Meester wij vergaan!' Vergaan met Jezus aan boord! Zelfs de discipelen leren het nooit!

En zo gaat het maar door. Twee hoofdstukken lang. En die verhalencyclus eindigt met de woorden: 'Toen Jezus de scharen zag, werd hij met ontferming bewogen'. Zó zag Jezus al die mensen. Hij keek zó naar hen dat hij met ontferming bewogen werd.

Roeping begint met kijken naar mensen. En het gaat verder met een gevoel van ontferming. Met ontferming bewogen worden... In de Griekse grondtekst wordt hier een hele sterke uitdrukking gebezigd. Daarin wordt een toespeling gemaakt op onze ingewanden. Toen Jezus de mensen om hem heen zag, ging het dwars door hem heen. Dat zeggen we wel eens, als iets dat we zien ons heel diep aangrijpt: 'ik voelde het in mijn buik'. Jezus keek zó naar mensen dat hij met ontferming bewogen werd. Hun gezichten bleven niet op zijn netvlies hangen. Ze kwamen verder.

De nood van de mensen bleef niet steken in een heldere, scherpe gedachte in zijn hoofd. Zo gaat het vaak bij ons. We vinden het vreselijk wat bij de burens gebeurt. En op Perron Nul in Rotterdam CS. En in voormalig Joegoslavië. Maar het komt niet verder dan ons hoofd. We hebben er zo onze gedachten over. We vormen ons een mening. En dat is het dan.

De nood van mensen kwam bij Jezus verder dan zijn netvlies. En verder dan zijn hoofd. Ook verder dan zijn handen. In confrontatie met de nood van mensen heeft Jezus heel wat met zijn handen gedaan. Als in Mattheüs 8 die melaatse zich aan Jezus opdringt, lezen we van Jezus: 'Hij strekte de hand uit en raakte hem aan en zei: 'Word rein'. Wanneer hij een tiental verzen later aan het ziekbed van Petrus' schoonmoeder staat, lezen we: 'Hij vatte haar hand en de koorts verliet haar'. Het is al heel wat als onze handen in beweging komen bij het zien van mensen in nood. Om onze portemonnee te trekken. Om een girootje uit te schrijven, om in het gezin waar de moeder is uitgevallen, de handen uit de mouwen te steken. De nood van mensen ging bij Jezus nog verder dan zijn handen. Het ging dwars door hem heen. Hij werd er innerlijk door geroerd. Hij voelde het van de toppen van zijn vingers tot in zijn maag. Zijn hele lichaam was aangeraakt door de nood van mensen, alles wat Jezus had en was en kon ging uit naar de mensen om hem heen. Dat alles is aan de orde wanneer we van Jezus lezen: 'Toen hij de scharen zag werd hij met ontferming over hen bewogen'.

Roeping begint met dit kijken naar mensen. Roeping begint met deze openheid voor mensen. Dat je de nood en het verdriet van mensen in je eigen binnenste voelt. Jezus keek zó naar mensen. Jezus werd met die ontferming bewogen.

Waarom? Hij is de door God geroepene bij uitstek. Vóór alle zendelingen en evangelisten en dominees is Jezus zelf de eerste die door God is uitgezonden in de oogst.

Mensen zien, zó naar mensen kijken dat het dwars door je heen gaat, dat je het overal voelt, zodat je je helemaal kunt geven. En dan? Bidden! Als we echt gezien en echt gevoeld hebben wat er met mensen aan de hand is, zegt Jezus niet: 'En nu aan de slag! Zeg je baan op en wordt zending! Bel je voorganger op en vraag waar in de gemeente ze je kunnen gebruiken! Ga direct naar de burens met hun gezinsproblemen om van Christus te getuigen!' Niets van dat alles. Jezus zegt: 'Bidt de Heer van de oogst dat hij arbeiders uitzende in zijn oogst'.

Geen actie, vol roepingsbewustzijn. Maar gebed om roepingen. Als gemeente stelt u al jaren de kerkdeuren open voor mensen die hier in de wijk Morgenstond wonen. U hebt heel wat buurtbewoners leren kennen. U weet van eenzaamheid, van mensen die hulp nodig hebben. U weet van sociale, psychische en geestelijke problemen hier in de buurt, achter de gordijntjes. Wie voelt zich geroepen hier aan de slag te gaan? Zorg er voor dat je een actieprogramma ontwikkelt! Jezus zegt: Bidt de Heer dat hij nieuwe mensen geeft om in deze wijk mensen te helpen, te troosten, relaties te helen, hoop en blijdschap voor het leven te geven.

Alle werk van God begint met een biddende gemeente. Dat leert ook de kerkgeschiedenis. In Handelingen 2 wordt beschreven hoe op de eerste Pinksterdag 3000 mensen tot geloof kwamen en gedoopt werden. Aan de uitstorting van de Geest en de grote opwekking die daarop volgde gingen tien dagen van bidden door de discipelen vooraf. Zoals we lezen in de Handelingen 1:14: 'Zij allen bleven eendrachtig volharden in het gebed.'

In Handelingen 13 wordt verteld van Paulus en Barnabas die samen op zendingsreis gaan. Ik ben te vlug. Dat heb je altijd als we het over roeping tot een grote taak hebben. Dan zijn we er te vlug bij. Vóór het allemaal duidelijk wordt wie tot wat geroepen is, lezen we in Handelingen 13 vers 2: 'Terwijl de gelovigen te Antiochië vastten bij de dienst des Heren, zei de Heilige Geest: Zondert mij nu Barnabas en Paulus af voor het werk, waartoe ik hen geroepen heb. Toen vastten en baden zij en legden hun de handen op en lieten hen gaan'.

Aan de roeping tot de zendingsreis van Paulus en Barnabas ging het geconcentreerde vasten en bidden vooraf van de gemeente te Antiochië. Aan alle werk voor God, aan alle roeping, gaat gebed vooraf.

Er zijn roepingen nodig. In deze wijk Morgenstond. In deze baptistengemeente. In de Unie van Baptisten Gemeenten. In de zendingsgebieden. Wat hieraan te doen?

Jezus zegt: 'Bidt de Heer van de oogst, dat hij arbeiders uitzende in zijn oogst.'
Dat is een riskant gebed. Je kunt al biddende ook zelf geroepen worden.

Amen.